

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЗ «ЛУГАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА»**

Кафедра соціальної педагогіки

РОБОЧА ПРОГРАМА

освітнього компонента «**Міжвідомча та міждисциплінарна взаємодія суб'єктів
соціогуманітарної сфери**»

для другого (магістерського) рівня вищої освіти
галузь знань: 23 Соціальна робота

спеціальність (спеціальності): 231 Соціальна робота

освітня програма (освітні програми): Соціальна робота. Соціальна педагогіка.
Практична психологія

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 25 серпня 2022 р.

Завідувач кафедри С.К.К. (підпис)

1. Назва освітнього компонента.

Міжвідомча та міждисциплінарна взаємодія суб'єктів соціогуманітарної сфери

2. Тип освітнього компонента.

Обов'язковий

3. Рік (роки) навчання.

1

4. Семестр / семестри.

1

5. Кількість кредитів ECTS.

6

6. Відомості про викладача (викладачів).

Юрків Ярослава Ігорівна – проректор з науково-педагогічної роботи, доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри соціальної педагогіки, e-mail: yurkiv.yara@gmail.com

7. Очікувані результати навчання.

Вивчення курсу сприяє:

Формуванню інтегральної компетентності: здатності вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у сфері соціальної роботи, соціальної педагогіки і психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

Курс сприяє формуванню:

Загальних компетентностей:

ЗК 3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК 6. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК 7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 9. Навички міжособистісної взаємодії, цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК 10. Здатність працювати в команді.

Спеціальних компетентностей:

СК 5. Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу) з використанням науково верифікованих методів та технік.

СК 6. Здатність до впровадження інноваційних методів і технологій практикування та управління в системі соціальної роботи, соціально-педагогічної діяльності і психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях.

СК 7. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня, налагоджувати взаємодію державних, громадських і комерційних організацій на підґрунті соціального партнерства.

СК 8. Здатність до формування позитивного іміджу професії, її статусу в суспільстві, оцінки процесу і результату професійної діяльності, меж власної професійної компетентності і підвищення професійної кваліфікації.

СК 9. Здатність до професійної рефлексії.

СК 10. Здатність до спільної діяльності та групової мотивації, фасилітації процесів прийняття групових рішень.

СК 11. Здатність виявляти професійну ідентичність, дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими і професійними цінностями.

СК 12. Здатність до критичного оцінювання соціальних наслідків політики у сфері прав людини, соціальної інклюзії та сталого розвитку суспільства.

СК 13. Здатність до ефективного менеджменту організації у сферах соціальної роботи, соціально-педагогічної і психологічної діяльності.

СК 14. Здатність до розроблення, апробації та втілення соціальних проєктів і технологій.

Вивчення курсу повинно забезпечити досягнення здобувачами таких *програмних результатів навчання*:

ПРН 1. Розв'язувати складні задачі і проблеми, що потребують оновлення й інтеграції знань в умовах неповної / недостатньої інформації та суперечливих вимог.

ПРН 2. Показувати глибинне знання та системне розуміння теоретичних концепцій, як із галузі соціальної роботи, так і з інших галузей соціогуманітарних наук.

ПРН 4. Розробляти критерії та показники ефективності професійної діяльності, застосовувати їх в оцінюванні виконаної роботи, пропонувати рекомендації щодо забезпечення якості соціальних і психологічних послуг та управлінських рішень.

ПРН 5. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

ПРН 7. Автономно приймати рішення в складних і непередбачуваних ситуаціях.

ПРН 8. Демонструвати ініціативу, самостійність, оригінальність, генерувати нові ідеї для розв'язання завдань професійної діяльності.

ПРН 10. Розробляти програми соціально-психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування, тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.

ПРН 11. Оцінювати соціальні наслідки політики у сфері прав людини, соціальної інклюзії та сталого розвитку суспільства, розробляти рекомендації стосовно удосконалення нормативно-правового забезпечення соціальної роботи, соціально-педагогічної і психологічної діяльності.

ПРН 12. Розробляти, апробувати і втілювати соціальні проєкти і технології.

ПРН 13. Застосовувати іноземні джерела при виконанні завдань науково-дослідної та прикладної діяльності, висловлюватися іноземною мовою як усно, так і письмово.

ПРН 15. Організовувати спільну діяльність фахівців різних галузей і непрофесіоналів, здійснювати їх підготовку до виконання завдань соціальної роботи, соціальної педагогіки, практичної психології, ініціювати командоутворення та координувати командну роботу.

ПРН 16. Самостійно будувати та підтримувати цілеспрямовані, професійні взаємини з широким колом людей, представниками різних спільнот і організацій, аргументувати, переконувати, вести конструктивні переговори, результативні бесіди, дискусії, толерантно ставитися до альтернативних думок.

ПРН 17. Виконувати рефлексивні практики в контексті цінностей соціальної роботи, соціальної педагогіки, практичної психології, відповідальності, у тому числі для запобігання професійного вигорання.

ПРН 18. Аналізувати соціальний та індивідуальний контекст проблем особи, сім'ї, соціальної групи, громади, формулювати мету і завдання соціальної роботи, планувати втручання в складних і непередбачуваних обставинах відповідно до цінностей соціальної роботи, соціальної педагогіки, практичної психології

ПРН 19. Самостійно й автономно знаходити інформацію необхідну для професійного зростання, опановувати її, засвоювати та продукувати нові знання, розвивати професійні навички та якості.

ПРН 20. Демонструвати позитивне ставлення до власної професії та відповідати своєю поведінкою професійним етичним принципам і стандартам.

Soft skills: уміння вирішувати складні проблеми; ініціативність та підприємливість; креативність; вміння прогнозувати; гнучкість, швидка адаптація до змін, оцінка та прийняття рішень, вміння приймати нестандартні рішення, соціальні компетентності (стосунки з

іншими людьми: здатність працювати в команді, емпатія, здатність комунікувати, в т.ч. у міжнародному контексті) та ін.

8. Передумови (актуальні знання, необхідні для опанування освітнього компонента).

Знання з педагогіки, соціальної педагогіки, теорії та практики соціальної роботи, психології, соціології, менеджменту, філософії, методів та технологій соціальної роботи.

9. Зміст освітнього компонента.

№	Змістовні модулі та їхня структура	Денна форма навчання					Заочна форма навчання				
		Загальна кількість	лекції	Практичні заняття	Лабораторні роботи	Самостійна робота	Загальна кількість	лекції	Практичні заняття	Лабораторні роботи	Самостійна робота
Змістовий модуль 1											
ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ МІЖВІДОМЧОЇ ТА МІЖДИСЦИПЛІНАРНОЇ ВЗАЄМОДІЇ СУБ'ЄКТІВ СОЦІОГУМАНІТАРНОЇ СФЕРИ											
1.1.	Поняття та принципи міждисциплінарної взаємодії у соціальній роботі	14	2	2	–	10	14	2	–	–	12
1.2.	Державне регулювання розвитку соціогуманітарної сфери	14	2	2	–	10	14	–	2	–	12
1.3.	Міжвідомчий рівень партнерства суб'єктів соціогуманітарної сфери	14	2	2	–	10	14	2	–	–	12
1.4.	Міжвідомча та міждисциплінарна взаємодія державного та недержавного суспільних секторів	14	2	2	–	10	14	–	2	–	12
1.5.	Міжвідомча та міждисциплінарна взаємодія суб'єктів соціальної роботи у сфері освіти	14	2	2	–	10	14	2	–	–	12
1.6.	Технологія організації міжвідомчої та міждисциплінарної взаємодії суб'єктів соціогуманітарної сфери під час ведення випадку	14	2	2	–	10	14	–	2	–	12
Змістовий модуль 2											
МІЖВІДОМЧА ТА МІЖДИСЦИПЛІНАРНА ВЗАЄМОДІЯ СУБ'ЄКТІВ СОЦІОГУМАНІТАРНОЇ СФЕРИ В УМОВАХ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ											
2.1.	Міжвідомча та міждисциплінарна взаємодія суб'єктів територіальної громади у наданні соціальних послуг	16	2	2	–	12	16	2	–	–	14

2.2.	Модель інтегрованих соціальних послуг для українських громад	16	2	2	–	12	16	–	2	–	14
2.3.	Проблема побудови міжвідомчої та міждисциплінарної взаємодії суб'єктів територіальної громади з виявлення та організації надання соціальних послуг дітям та сім'ям, які опинилися у складних життєвих обставинах	16	2	2	–	12	16	2	–	–	14
2.4.	Міжвідомчі бар'єри в рішенні проблеми соціального сирітства та шляхи їх подолання у територіальній громаді міста	16	2	2	–	12	16	–	2	–	14
2.5.	Міжвідомча та міждисциплінарна взаємодія суб'єктів соціогуманітарної сфери з внутрішньо переміщеними особами в умовах територіальної громади	16	2	2	–	12	16	2	–	–	14
2.6.	Особливості міжвідомчої та міждисциплінарної взаємодії суб'єктів територіальної громади з організації соціальної реабілітації військовослужбовців – учасників бойових дій	16	2	2	–	12	16	–	2	–	14
ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ ГОДИН		180	24	24	–	132	180	12	12	–	156

10. Список рекомендованої навчальної літератури.

Основна навчальна література:

1. Кальченко Л. В. Соціальне сирітство та його превенція в територіальній громаді міста : міжвідомча взаємодія суб'єктів громади. *Освіта та педагогічна наука*. 2018. № 1 (168). С. 53–65.
2. Караман О. Л., Юрків Я. І. Вразливі категорії дітей та молоді як об'єкт соціальної роботи в громаді. *Вісник Луган. нац. ун-ту імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки*. 2019. № 6 (329). Ч. І. С. 5–14.
3. Кияниця З. П., Петрочко Ж. В. Соціальна робота з вразливими сім'ями та дітьми : посіб. у 2-х ч.; Ч. І. Сучасні орієнтири та ключові технології. Київ : ОБНОВА КОМПАНІ, 2017. 256 с.
4. Лях Т. Спіріна Т., Рогожинська В. Принципи міждисциплінарної взаємодії у соціальній роботі. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2020. Вип. 27. Т. 3. С. 224–228.
5. Мельничук Л. М. Формування інтегрованої системи послуг соціальногуманітарного спрямування в умовах децентралізації. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Державне управління*. 2018. Том 29 (68). № 3. С. 62–67.

6. Перхайло Н. А. Партнерство суб'єктів соціальної роботи : навчальний посібник для студентів спеціальності 231 Соціальна робота). Переяслав-Хмельницький : ФОП Домбровська Я. М., 2018. 206 с.
7. Петушкова, Л. (2021). Взаємодія спеціалістів у процесі надання послуги з патронату. *Social Work and Education*, 8 (2), 244-259. DOI: 10.25128/2520-6230.21.2.9.
8. Реінтеграція дітей з альтернативних форм догляду до біологічних сімей : методичний посібник для фахівців соціальної сфери, соціальних працівників і педагогів, спеціалістів інтернатних закладів, батьків-вихователів дитячих будинків сімейного типу та прийомних сімей, представників територіальних громад, які працюють з дітьми та сім'ями у складних життєвих обставинах / авт.-упоряд. : К. О. Дуванська, Л. В. Кальченко, Н. А. Литвинова, Т. В. Федотова, Я. І. Юрків ; за заг. ред. Караман О. Л., Харченка С. Я. Київ : Талком, 2020. 292 с.
9. Філософсько-психологічні проблеми соціальної взаємодії в системі сучасного управління : монографія / за заг. ред. Н. Г. Діденко. Кривий Ріг : Вид. Р. А. Козлов, 2019. 194 с.
10. Danylevych, N., & Poplavska, O. (2020). Responsabilidad social y asociación social en el contexto de la 4ª revolución industrial: el caso de Ucrania. *REVESCO. Revista de Estudios Cooperativos*, 135, 1-18.
11. Trubavina, I., Karaman, O., Kamenova, D., Stepanenko V. & Yurkiv Ya. (2021). The response strategy of social work with displaced families and the receiving community (within the context of sustainable development). *E3S Web of Conferences*, 280, 04010. <https://doi.org/10.1051/e3sconf/202128004010>

Додаткові джерела

1. Громада, дружня до дітей та молоді : навчальний посібник для реалізації ініціативи на місцевому рівні в Україні. Київ : ЮНІСЕФ, 2018. 76 с.
2. Дащаківська О. Ю., Стельмах С. С., Максименко К. М. Керівництво із впровадження соціальних послуг для сімей з дітьми в громадах. Частина 2. Ведення випадку та міжвідомча взаємодія : посібник. Київ, 2021. 72 с.
3. Партнерська взаємодія у системі інститутів соціальної сфери : зб. матер. II Міжнар. наук.-практ. конфер. (15-16 листопада 2018 р., м. Ніжин) / за заг. ред. С. О. Борисюк та О. В. Лісовця. Ніжин : Видавництво НДУ ім. М. Гоголя, 2018. 188 с.
4. Петушкова Л. Взаємодія спеціалістів у процесі надання послуги з патронату. *Social Work and Education*. 2021. Vol. 8. № 2. P. 244–259.
5. Соціальне партнерство та міжвідомча взаємодія у вирішенні актуальних проблем інклюзії : матер. Міжнар. наук.-практ. конфер. (Чернівці, 22 листопада 2019 р.). Чернівці : Технодрук, 2019. 312 с.
6. Юрків Я. І. *Особливості надання соціальних послуг дітям і підліткам в умовах громади*. Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки. №7 (338). 2020. С. 76-83.
7. Yeremeyeva T., Leifa A., Schepkina N., Scheka N., Palyanov M., Morozova M., Rudneva El., Gzhemskaya N. (2016). Social Partnership Approach for Effective Social Worker Education. *International Review of Management and Marketing*, 6 (S2), 57–62.

Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
2. Національна академія педагогічних наук України URL: <https://naps.gov.ua/ua/>
3. Офіційний портал Верховної Ради України. URL: <https://www.rada.gov.ua/>
4. Міністерство освіти і науки України URL: <https://mon.gov.ua/ua>
5. Міністерство соціальної політики України. URL: <https://www.msp.gov.ua/>
6. Український науково-методичний центр практичної психології і соціальної роботи URL: <http://www.psyua.com.ua/>
7. Бібліотека Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. URL: <http://libr.luguniv.edu.ua/>
8. Цифровий репозиторій Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. URL: <http://dspace.luguniv.edu.ua/xmlui/>

9. National Association of Social Workers. Social Work Practice. URL: <https://www.naswnyc.org/page/420>

11. Технології викладання та атестації.

Діяльність здобувача освіти:

- опанування теоретичного матеріалу;
- виступ з повідомленням на практичному занятті;
- презентація доповіді на практичному занятті;
- участь у дискусії на практичному занятті;
- самостійне конспектування першоджерел та їх аналіз, створення структурно-логічних схем;
- виконання завдань для самостійної роботи;
- анотація прочитаної додаткової літератури з курсу, бібліографічний опис, тематичні розвідки
- участь у командних навчальних проєктах;
- підготовка реферату з будь-якої теми курсу;
- виступи на наукових заходах;
- підготовка наукової статті з будь-якої теми курсу.

Поточний контроль:

Поточний контроль здійснюється за допомогою тестування, усного опитування; письмового контролю, модульних контрольних робіт.

Форма семестрового контролю:

Екзамен.

12. Критерії оцінювання (у %).

Семестрову рейтингову оцінку розраховують, виходячи з критеріїв:

- модульні контрольні роботи – 20%;
- результати роботи на практичних заняттях – 60%;
- самостійна робота – 20%.

13. Мова викладання.

Українська